

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pla-
ty Amerikoje, Europoje...\$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 25 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., BIRZELIO (JUNE) 20, 1956
Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atakiro Numeris
Kaina 10 Centų

51-IEJI METAI

Plieno Unija Pertraukia Derybas su Darbdaviais

Derybos su Trimis Didžiosiomis Kompanijomis Nutrūko; Unijos Vadas McDonald Vadino Darbdavių Siūlymą "Louise"; Unija Bandys Derėtis su 11 Kompanijų; Gali Prieiti Prie Plieno Streiko.

Plieno darbininkų unija savaitės pradžioje nutraukė derybas dėl sutarties atnaujinimo su trimis didžiosiomis šalies plieno kompanijomis. Praeitą savaitę didžiosios kompanijos iškėlė darbininkams sutarties projektą penkiems metams, bet unija darbdavių pasiūlymą atmetė, o unijos pirmininkas visą tą siūlymą vadino "louise" ir sakė, kad darbininkai negali priimti tokio darbdavių siūlymo, nes jis numato tik penkių centų gryno uždarbių pakėlimo per metus.

Atmetus unijai darbdavių pasiūlymą, buvo bandyta tęsti derybas tarp unijos ir tų pačių trijų didžiųjų kompanijų, bet pasirodė, kad maža tėra vilties susitarti ir unija visai nutraukė derybas su didžiosiomis kompanijomis. Unija sako, kad ji ves derybas su 11 plieno kompanijų ir tikisi, kad iki šio mėnesio galo susitars ir plieno darbininkams neteks eiti į streiką.

Nežiūrint reikiamo optimizmo daugelis spėja, kad plieno pramonėje greičiausia pries prie streiko. Jei prie to prieitų, tai 650.000 plieno darbininkų įsitrauktų į streiką.

Darbdaviai nurodo, kad dabartinį laiką "vidutinis" plieno darbininkų uždarbis siekia \$2.46 į valandą ir kad plieno darbininkų uždarbiai per paskutinius kelis metus pakilo daugiau negu kitų pramonės šakų darbininkų uždarbiai.

Darbininkai iš savo pusės nurodo, kad plieno kompanijos niekada neturėjo tokių riebių pelnų, kaip šiais metais ir todėl gali žymiai pakelti darbininkų uždarbius visai nekeldamos plieno kainų. Žodžiu, deryboms užsitęsęs ir viena ir kita pusė stengiasi įtikinti plačiąją visuomenę, kad kaltė už derybų vilkinimą krenta ant priešingos pusės.

19 ANGLŲ KARIŲ ŽUVO KIPRO SALOS GAISRE

Iš Kipro salos praneša, kad ten grios gaisre žuvo 19 anglų karių, o 18 karių gaisre skaudžiai apdegė.

Anglų kareiviai medžiojo girioje Kipro teroristus ir nepastebėjo, kad giria aplinkui dega. Ar giria buvo teroristų padegta, pranešimai nesako.

Maždaug 2,000 anglų karių medžiojo giriose teroristus, kada įvyko ta nelaimė praeitą sekmadienį.

Prancūzų C. Pineau Lankosi Amerikoje

Prancūzijos užsienių reikalų ministeris Christian Pineau lankosi dabar Amerikoje ir čia turės pasikalbėjimų su Amerikos užsienių politikos vadais.

Sakoma, kad prancūzų užsienių reikalų ministeris čia aptars Šiaurės Atlanto Sąjungos (NATO) praplėtimo klausimą, ir bendrą Vakarų valstybių laikyseną santykiuose su Rusija Azijoje ir Afrikoje. Prancūzai norėtų, kad Amerika vestų griežtesnę politiką link Egipto diktatoriaus, kad ekonominė pagalba būtų duodama ūkiškai atsilikusioms šalims per J. T. organizaciją.

Amerika iš savo pusės ragins prancūzus ieškoti kokio nors sprendimo Alžyro maiščiui, kuri pradeda atsilepti visame magometonų pasaulyje.

Harriman Smerkia Užsienių Politiką

New Yorko gubernatoriaus A. W. Harriman, dabar jau viešai pasiskelbęs "aktyvus kandidatas" prezidento vietai, birželio 16 d. kalbėjo Denver, Colo., ir griežtai smerkė prezidento D. D. Eisenhowerio pasisakymą apie neutralumą. Prezidentas neseniai sakė, kad jis prielankiai žiūri į kai kurių valstybių neutralumą dabar vykstančiame šaltajame kare. O valstybės sekretorius, porą dienų vėliau, sakė, jog neutralumas dabartinėje imtynėse yra nemoraliskas ir trumparegiškas dalykas.

A. W. Harriman sako, kad prezidento prielankūs pasisakymai apie neutralumą puikiausiai pasitarnauja Maskvos politikai. Be to, Harriman sako kad prezidentas nesuprato Maskvos vėliausių manevrų ir pats išdavė Maskvos diktatoriui gero elgimosi ir taikingumo iliudiją.

IZRAELIS PAKEITĖ UŽSINIŲ MINISTERI

Izraelio ministerių pirmininkas Ben Gurion atleido iš pareigų užsienių reikalų ministrą M. Sharett ir paskyrė jį į vietą moterį, Mrs. Golda Meyerson.

Nesutikimai Izraelio vyriausybėje reiškėsi jau seniai. Ben Gurion yra linkęs į griežtesnę politiką santykiuose su arabų kaimynais, o Sharett buvo taikingesnis.

SPRAUSMINIS LEKTUVAS UZMUŠĖ SESIS ŽMONES

Minneapolis mieste nukrito marinių sprausminis lektuvas. Kito didelis gaisras užmuštas lektuvo vairuotojas majoras Armstrong ir dar penki asmenys. Nemažiau kaip 12 sužeista. Nelaimė atsitiko lektuvui sugedus ore.

Derybos Dėl Kipro Vėl Atsinaujina

Kipro saloje graikų teroristai vis dar švaistosi bombomis ir pereitos savaitės gale nuo jų bombų nukentėjo ir amerikiečiai. Penki mūsų marinai, kurie saugo Amerikos konsulatą, buvo sužeisti, o viešas buvo užmuštas. Teroristai įmetė bombą į restoraną, kuriame būrelis amerikiečių valgė.

Bet kartu pranešama, kad Kipro graikų vadai jau pradeda linkti į derybas ir šie išstremtojo arkivyskupo Makarios patarėjai pranešė Anglijos valdžiai, kad jie norėtų gauti iš anglų naują pasiūlymą dėl Kipro salos savivaldos ir žada pasiūlymą atsidėję studijuoti ir jį pasiūsti arkivyskupui patvirtinti.

Prie Kipro graikų taikingumo prisidėjo ir tas faktas, kad anglai sugavo 20 žymesnių teroristų vadų ir rengiasi juos teisti.

Anglijoje darbiečių opozicija irgi daro didelį spaudimą į vyriausybę, kad ji atnaujintų derybas. Prie tokio derybų atnaujinimo jau ir einama.

Prezidento Sveikata Greitai Taisosi

Prezidento D. D. Eisenhowerio sveikata po operacijos greitai eina gėryn ir jau praeitą savaitę prezidentas pradėjo po truputį vaikščioti, pasirašinėti dokumentus, priminėti savo patarėjus ir net svečius iš kitų šalių.

Prezidento sveikatos gerėjimas leidžia laukti, kad jis vėl greitai laiku pasisakys, ar jis bus kandidatas šio rudens rinkimuose ar ne. "Sveikatos klausimas" jau plačiai svarstomas visuomenėje, o demokratų opozicija neslepia, kad ji tą klausimą kels prieš balsojuosius.

Maldų 'Gydytoja' ir Sovietų Sepilovas Vilioja Arabus

Olandijos žmonės nemazai jaudinasi dėl iškiliusios viešumos istorijos apie Olandijos karalienės Julijos keistą susibičiuliavimą su viena "gydytoja", kuri sakosi maldomis išgydanti žmones nuo visokių ligų. Istorija yra tokia:

1947 metais karalienė Julijona susilaukė ketvirtos dukrelės, kuri gimė veik visai akla. Visos gydytojų pastangos nieko nepadarė. Tada pats vaiko tėvas princas Bernhards pasiūlė pasikviesti prie vaiko "maldų gydytoją", kuri gydė žmones savo maldomis.

"Gydytoja" patiko karalienei ir po kiek laiko ta gydytoja persikėlė net gyventi į karališką palatą, bet 1950 metais karalienės vykas pareikalavo, kad "gydytoja" kraustytųsi lauk iš palatų ir jį išsikraustė, nors su karalienė ir toliau palaikė santykius.

Princas Bernhards išvare "gydytoją" iš palatų todėl, kad ji per daug didelės įtakos darė karalienei. Karalienė įsitikėjo, kad "gydytoja" ir klausė jos daugiau negu visų savo patarėjų, neišskiriant nė vyro.

Apie tų Olandijos karalienės "rasputiniskų" santykius su "maldų gydytoja" dabar pasigavo rašyti spauda ir pasakoja, kad dėl vienos bemokslės moteriškos įtakos karališkos šeimos gyvenimas gali subyrėti į šipulius.

"Maldų gydytoja" vadinasi Grete Hofmans, dabar ji yra 61 m. amžiaus. Spauda taip išgarsino tą "gydytoją", kad ji dabar nebėgali apsiginti nuo "klostumierių", tiek yra norinčių ją pamatyti ar pas ją gydytis.

Apie G. Hofmans ir jos keistą ryšį su karalienė dabar daug rašoma, bet niekas nepasako, ar karalienės jauniausioji dukrelė mato, ar vis dar tebėra akla.

Sovietų Rusijos naujasis užsienių reikalų ministris Sepilovas dabar lankosi Viduriniųjų Rytų kraštuose. Jis dabar derisi Egipte, o paskui lankysis Sirijoje ir kituose arabų kraštuose. Sepilovas arabams siūlo Sovietų draugystę ir vis priimena arabams, kad Vakarų valstybių "aliejaus monopolis" turi būti panaikintas.

Sovietų Rusija aiškiai ir nedviprasmiškai reikalauja sau "dalies" iš arabų kraštų aliejaus turtų.

Kol kas Vakarų valstybės neturi Viduriniuose Rytuose nei vieningos, nei aiškos politikos, o todėl rusams lengva žėjęti drumstame vandenyje.

1,753,513 Dolerių Publikai 'Apšviesti'

Senato viena komisija bandė išaiškinti, kiek aliejaus kompanijos išleido pinigų kovai už panaikinimą federalinės kontrolės natūralinio gazo gamyboje. Kol kas tyrinėjimas nieko neišaiškino.

Vienas aliejaus turtuolis L. F. McCollum, aliejaus ir gazo gamintojų vienos organizacijos pirmininkas sakė senato komisijai, kad jo organizacija išleido nemažai pinigų, \$1,753,513, kovai prieš federalinę kontrolę, bet nė vienas centas iš tų pinigų nebuvo skirtas papirkimams ir "lobėms" ir visi jie buvo išleisti publikai "apšviesti", įrodyti jai, kad federalinė kontrolė yra kenksminga ir nereikalinga.

Senatoriai, po ilgo tyrinėjimo, taip ir nežino, kas juos ragino ir viliojo balsuoti už federalinės kontrolės panaikinimą.

Spauda spėlioja, kad aliejaus ir gazo gamintojai yra tikri, jog federalinė kontrolė bus panaikinta sekančiame kongrese.

Senatas Baigia Svarstyti Pagalbos Užsieniams Davimą

Senatorių Dauguma Linksta Apkarpyti Užsieniams Pagalbą, Kaip Tą Padarė Atstovų Rūmai, Kurie Nukirto \$1,100.000.000; Vyriausybės Viltis, Kad Senatas Atstatys tą Sumą Vargu Išsipildys.

Vokiečių Sujungimas Svarbus Klausimas

Po Vokietijos vado dr. K. Adenauerio lankymosi Vašingtone buvo paskelbtas bendras Amerikos ir Vokietijos nusistatymas Vokietijos suvienijimo klausimu. Rusijos vadams buvo priminta, kad jie pernai Zenevoje pasižadėjo leisti Vokietiją sujungti į vieną valstybę ir nuo to, kaip jie tą savo pažadą vykins, priklausys, kiek pasitikėjimo galima bus turėti ir Rusijos vadų pažadus.

Vokietijos kancleriui jau išvykus namo prezidentas Eisenhower pasiuntė asmeninį laišką Vokietijos prezidentui, kuriame pakartoja, jog Vokietijos suvienijimas yra vienas iš svarbiųjų tarptautinės politikos klausimų, nuo kurio išsprendimo priklauso tikras Europos saugumas.

Italų Komunistai Nori 'Autonomijos'

Italijos komunistų partijos vadas P. Togliatti (Ercoli) dabar bando išaiškinti italų komunistams Stalino nuvainikavimo paslapčių ir, žinoma, visai pritaria Chruščiovui, nors per daugelį metų Ercoli sėdėjo Maskvoje ir visada buvo didžiausias Stalino pritartėjas.

Dabar Ercoli aiškina, kad italų komunistai turėsią pradėti gyventi savo galva ir mažiau beturės sektis Maskvos pavyzdžiu.

Kaip ta italų komunistų "autonomija" atrodys gyvenime galima iš anksto pasakyti: tiek metų dvasiniai vergavę nei italų, nei kitų šalių komunistai nepasidarys staiga savarankiškai galvojančios žmonės ir rodyt tik tiek savarankiškumo, kiek Maskva jiems įsakys būti savarankiems.

Vokietijoje Įsikūrė Nauja Nacistinė Partija

Vokietijoje Otto Strasser įkūrė naują fašistinę partiją ir pakrikštijo ją "socialine unija". Otto Strasser kadaise buvo artimas Hitlerio bendradarbis, bet vėliau su Hitleriu susipyko ir buvo įkūręs savo atskirą fašistinę partiją ir bandė konkuruoti su Hitleriu, bet pralaimėjo ir kai Hitleris paėmė valdžią O. Strasseris turėjo bėgti į užsienius.

Vyriausybė prašė kongresą paskirti ateinantiems metams užsieniams remti didžiulę sumą, veik 5 bilionus dolerių.

Atstovų rūmai šitą vyriausybės platų užsimojimą žymiai apkarpo ir iš prašomos sumos nukirto vieną bilioną ir 100 milijonų dolerių. Vyriausybė tikėjosi, kad senatas pasirodys duos nešnis ir paskirs daugiau pinigų negu atstovų rūmai. Prezidentas ir jo bendradarbiai bandė paveikti senatą skirti daugiau pinigų užsieniams remti ir senato užsienių reikalų komisija sutiko 600 milijonų dolerių įrašyt daugiau negu atstovų rūmai nubalsavo, besenato visumoje ir ta suma vargu praeis. Iš senatorių apklausinėjimo paaiškėjo, kad tikėtai 40 senatorių sutiktų skirti apie 5 bilionus užsieniams remti, kaip vyriausybė prašo, o daugumas senatorių aiškiai linksta pagalbos sumas sumažinti.

Kongreso tarimas dėl pagalbos užsieniams vyriausybei kelia daug rūpesnių. Jei sumos užsieniams remti bus žymiai apkarpytos, visa Amerikos užsienių politika turės būti pakeista.

Tuo tarpu Sovietų Rusija plačiu užsimojimu pradeda vilioti ūkiškai atsilikusius kraštus savo ekonomine pagalba ir dabar Rusijos užsienių reikalų ministris Sepilov Egipte pakartojo tam kraštui senesnę rusų pažadą padėti Egiptui statyti didįjį Nilo tvenkinį ir elektrines.

Idomu, kad daugiausiai prieš užsienių remimą yra nusistatę republikonai, kurie prezidento Eisenhowerio politikos visai nesiskubina remti ir palieka tą rūpesnį demokratams.

J. F. Dulles Sunus Jėzuitų Kunigas

Praeitą šeštadienį valstybės sekretoriaus John F. Dulles sūnus Avery R. Dulles buvo įšventintas į katalikų kunigus jėzuitų ordine.

J. F. Dulles yra presbiterionas ir veiklus parajoninis narys, bet jo sūnus persikrikštijo į katalikų tikėjimą ir net įstojo į jėzuitų ordiną.

Sūnas įšveninime į jėzuitus kunigus dalyvavo vienuoti su Hitleriu, bet pralaimėjo ir kai Hitleris paėmė valdžią O. Strasseris turėjo bėgti į užsienius.

Chruščiovas kaltina, teisinasi

Chruščiovo slapta kalba Sovietų Sąjungos komunistų partijos 20-ame suvažiavime, kurią Amerikos vyriausybė paskelbė birželio 5 d., yra labai įdomus dokumentas. Užsienyje gyvenantiems žmonėms ji daug ką naujo nepasako. Ji tik patvirtina, kas jau ir be Chruščiovo išpažinties buvo žinoma. Kas laisvuose kraštuose nežinojo, kad Stalinas buvo kruvinas despotas, žmogžudys, liguistas garbėtroška ir kersinčius? Tą žinojo visi, kurie tik norėjo žinoti. Tą žinojo ir visų kraštų komunistai, ar bent jų vadai, neišskiriant nė lietuviškų komunistų vadų čia Amerikoje.

Jei šiandien „Laisvė“ ir „Vilnis“ dedasi nežinojusios koks biauzybė buvo Stalinas, tai tokios pasakos gali tik politinius kūdikius apgauti, o Bimba, Pruseika, Mizara ir kiti lietuviškų komunistų pravadyniai, savo pasakojimais apie „nežinojimą“ dar kartą parodo, kad melas yra jų duona kasdieninė. Bet iš jų daug ko kito netenka nė laukti ir piktinimasis būtų visai tuščias dalykas. Melas komunistams yra visai leistina ir net Lenino įsakymu politinės kovos priemonė.

Chruščiovo kalba apie Stalino niekystės yra įdomi ne tiek tuo, ką ji pasako, kiek tuo, kodėl ji buvo sakoma. Koks reikšmės buvo Chruščioviui, pačiam dalyvavus Stalino niekystės vykdyme, pasakoti suvažiavusiems komunistams, kad Stalinas išskerdė tūkstančius visai nekaltų komunistų? Kad nuo 1954 metų iki š. m. vasario mėnesio Sovietų aukščiausio teismo karškas skyrius jau „rehabilitavo“ (išteisino) 7.679 visai nekaltai nužudytus komunistus? O tai tik mažytė dalelė nuteistųjų be jokio pagrindo komunistų!

Chruščiovas, kaip ir visi jo dabartiniai bendradarbiai, buvo Stalino bendradarbiai ir to despoto valios vykintojai. Jie negali aiškintis, kaip „joneliu durneliu“ pasivertęs L. Pruseika, kad jis ir kiti dabartiniai Sovietų vadai „nežinojo“, kas Rusijoje prie Stalino vyko. O jei Chruščiovas ir bando apsimesti „nežinojusiu“, tai kasgi jam Rusijoje patikės?

Todėl ir kyla klausimas, kas vertė Chruščiovą daryti išpažintį iš Stalino ir savo paties nuodėmių? Juk prisipažinimas, kad Stalino nedakeptas „karškas genijus“ pareikalavo frontuose šimtus tūkstančių aukų, vargu paskatins Rusijos žmones su pagarba žiūrėti į tuos vadus, kurie Staliną aukštino, prieš jį lankstėsi ir nuo ryto iki vakaro giedoję himnus Stalino „geniališkumui“, kurio visai nebuvo!

Chruščiovo išpažintyje metasi į akis du dalykai: Jis visai nesmerkia teroro ir politinių priešų naikino. Visai ne! Jis tik tariasi esąs nepatenkintas, kad Stalino teroras palietė daug tūkstančių „visai nekaltų“ komunistų, kurie buvo apšaukti „liaudies priešais“ ir paskui žiauriaus kankinimais buvo priversti prisipažinti papildę visokius prasikaltimus. Galabijimas bolševizmo priešų Chruščioviui visai patinka ir jis net Lenino autoritetu pateisina masinį terorą prieš kitą manančius žmones. Ir kitas dalykas, kuris Chruščiovo kalboje puola į akis yra beveik visiškas nutylėjimas užsieninių politikos. Atrodytų, kad Chruščiovas visai pritaria Stalino vestai užsieninių politikai, kuri per Stalino-Hitlerio paką pastumėję Europą į pasaulinį karą, o vėliau davę progos rusams prisivogti svetimų žemių. Chruščiovas prieš tą avantiūristinę ir plėšikišką Stalino politiką nieko nesako, o tas reiškia jis jai pritaria.

Reikia manyti, kad Chruščiovas ir jo bendradarbiai turėjo rimtą pagrindą spaudyti į Stalino „genijų“ ir rodyti jį saviems komunistams, kaip šlykščią ir kruviną baisybę. Apie tuos Chruščiovo ir jo sėbrų bandymus save nuvalyti ir „stalinizmą“ užkasti teks kalbėti kitomis progomis.

Apžvalga

KUR BUVOTE ANKSCIAU?

„Laisvė“ Nr. 110 primusi, kad Sovietų Sąjungoje dien tas klaidas pamatė. O būsiu einama prie keitimo kur jūs buvote iki šiol? Juk pavadinimų tų vietovių, gale nemiegojote? Kiti seniai tviu ir t. t., kurios buvo patuos ir kitus komunistų blovdintos gyvų veikėjų vardais, rašo:

„Prisipažinsime, mums niekad nepatiko davimas pavadinimų visokioms įstaigoms—fabrikams, gatvėms, kolūkiams, etc.—dar gyvų žmonių pavardžių.“

„Daugiausia, aišku, viešų įstaigų ir gatvių gavo Stalino pavardė. Na, ir kas? Pasirodo, kad jis, be gerų darbų, buvo atlikęs ir negerų. Pasirodo, kad buvo padaryta didelė klaida, statant jam (dar gyvam esant) paminklus, pavadinant jo vardu net miestus ir gatves.“

„Mums, pavyzdžiui, nepatiko, kai tokiame Kaune Laisvės aleja buvo pavadinta „Stalino prospektu“, kad Vilniuje Ge-

dimino gatvė buvo pavadinta „Stalino prospektu“.

„Laisvės“ vyrai tik šian—kur jūs buvote iki šiol? Juk pavadinimų tų vietovių, gale nemiegojote? Kiti seniai tviu ir t. t., kurios buvo patuos ir kitus komunistų blovdintos gyvų veikėjų vardais, rašo:

„Prisipažinsime, mums niekad nepatiko davimas pavadinimų visokioms įstaigoms—fabrikams, gatvėms, kolūkiams, etc.—dar gyvų žmonių pavardžių.“

„Daugiausia, aišku, viešų įstaigų ir gatvių gavo Stalino pavardė. Na, ir kas? Pasirodo, kad jis, be gerų darbų, buvo atlikęs ir negerų. Pasirodo, kad buvo padaryta didelė klaida, statant jam (dar gyvam esant) paminklus, pavadinant jo vardu net miestus ir gatves.“

METĖ SKRYBĖLĖ Į RINKIMŲ KAMPANIJĄ

New Yorko gubernatorius A. W. Harriman skrybėlį suvėję unijos suvažiavime pareiškė, norįs būti kandidatu prezidento vietai nuo demokratų partijos ir tą pareiškė metė savo skrybėlę. A. Stevenson, šiuo tarpu pirmiausias kandidatas, sako, kad New Yorko gubernatoriaus asmenyje jis turės rimtą varžovą.

Iš Tolimųjų Hawajų

Aukšinio amžiaus klubas mi einame ir į lietuvių spaudą per „Keleivį“.

Prieš metus laiko čia įsikūrė Aukšinio Amžiaus Klubas, kuriame gali priklaustyti ir būti nariais nuo 60 metų ir vyresnio amžiaus žmonės, be skirtumo religinių įsitikinimų, politinio nusiteikimo, arba rasinės kilmės, spalvos bei tautos. To klubo tikslas jungti seno amžiaus žmones, kam reikalinga teikti pagalbą, kiekvienam linkstant arčiau žemės ir artėjant gyvenimo vakariui daryti šviesesnę bei šiltesnę jam saulėlydį.

Per istisus metus nebuvo nieko veikta, tik pereitą savaitę įvyko to klubo narių nepaprasta gegužinė, kurioje dalyvavo 25 senukai nuo 60 iki 84 metų amžiaus ir pirmą syk istorijoje čia buvo susitelkę žmonės įvairių tautų, rasių ir tikybų, kurie per keturias dienas ir naktis kartu prie vieno stalo valgė, bendrai žaidė, dalinosi savo gyvenimo įvairiais ir keisčiausiais įspūdžiais, kartu ejo nakties poilsui, kartu kėlė ir sėdėjo prie to paties stalo. Po pusryčių vieni ejo žvejoti, kiti laiveliu mariose plaukiojo, o dar kiti Pacifiko pakraščiais gražiausiose paplūdimyose narstė, plaukiojo ir visai žaidė.

Pietūs 12 valandą visi vėl buvo prie stalo, o po pietų porai valandų ejo poilsio, po to ant gražios pietutės žaidė — vieni stumdė kamuoliukus „croquet“ (lyg Lietuvos piemenėlių žaislas kalytė), kiti svaidė pasagas, kortavo „cribbage, bridge“, žaidė čekeriais, o dar kiti lošė šachmatais. Vakarienė 6 valandą, po to ejo paskaitos, bendrosios diskusijos, arba rodoma krutami paveikslai.

Buvo atvykę laikraščių reporteriai pamatyti, kaip skirtingų tautų ir spalvų seno amžiaus paprasti darbo žmonės bendrai leidžia laiką, kaip jie jaučiasi bendrojo šeimoje ir kuo užsiima? Laikraštininkai viską apžiūrėjo ir visus apklausinėję darė nuotraukas, talpino savo laikraščiuose ir davė sklandžius aprašymus apie tą senelių gegužinę.

Apart anglų spaudos, kurių atstovai čia buvo ir taip gražiai atsiliepė, taipgi buvo plačiai rašyta svetimkalbių — pilipinų, portugalų ir japonų laikraščiuose, o šiuo-

ku. Kiekvieno čia dalyvio atmintį dar neišdilo baisaus likimo vaizdas pasiekus senatvės amžių, kuomet fabriko arba ūkio darbininkas sulaukęs žilo plauko ir apie 50 metų amžiaus, istarnavęs 25 metus ar daugiau tam pačiam darbui, gaudavo didelę pajaukos dovaną — auksinį laikrodėlį ir paliosavimą iš alginės vergijos. Su laikrodėliu kišenių galėjo eit elgetauti ir patiltėj laisvai gyventi.

Tik darbo unijoms pradėjus organizuotis, augti ir stiprėti tas senatvės siaubas nors dalinai tapo pašalintas. Prieš 19 metų, kai socialinės apdraudos, nedarbo ir senatvės mizerniškų pensijų įstatymas kongrese buvo prarastas, tai per visą šalį, geltonlapių spauda ir visi atžagareiviai visais balsais, it sekminių versiai, blivė, kad užima socializmas ir bus visiems kaput. Bet nieko baisaus ir panašaus neatsitiko, o tas įstatymas jau du syk buvo gerintas, tik neligvaliai, nes tos pensijos dar ir šiandien yra per daug mizerniškos. Laimingai tie darbo žmonės, kurie priklauso unijoms, tokie, sulaukę 65 ar daugiau metų amžiaus ir išėję bei atleisti iš darbo, gauna iš valdžios ir tiek pat iš unijos, kas sudaro du trečdalius jo algos ir šiaip taip jau gali smilkti, iki žemėlės akis užbers. Bet neunijistų senelių likimas nepavydėtinas.

Šiandien visoj šalyj randasi per 68 milijonus rankpelių, gi senatvės pensijoms su unijų pagalba apskaičiuoti tik 20%, o per visą šalį yra apie 14 milijonų, kurie jau yra pasiekę 65 ir daugiau metų, o už 20 metų (1976) jų bus jau 21 milijonas. Unijų iškovotos šios žmoniškesnės darbo ir gyvenimo sąlygos, lengviau Rodos netikėtina. Nenorė priinama medicinos pagaltum tikėti, kad taip buvo, ba unijistams ir pažanga daug žmonių daug geriau medicinos srityje žymiai jų veikėjų, daug komunistų ilgina žmonių amžių.

Mūsų šalies pramonininkai per metus laiko sumoka į apdraudos rezervus 4 bilionus dol. ir yra rezervuose susikaupę milžiniškos sumos pinigų, o už 20 metų rezervai viršins Wall Streeto biržos („New York Stock Exchange“) rezervus, kur randasi \$225 bilionai dolerių. Tai šalies ūkio veidrodys.

Senatvės pensijų rezervai auga nepaprastu spartumu, bet senelių pensijų kiekis (suma) tokiu pat spartumu neauga, pensijų pakėlimai žengia vėžio rėsią. Darbo unijos stoja už pensijų kėlimą ir amžiaus trumpinimą, vietoj 65, kad žmogus sulaukęs 60 metų, jei neturi darbo ar dėl menkos sveikatos nepajėgia dirbti, kad jam būtų mokama žmoniškam pragvenimui reikalinga pensija. O kaip tu, gerbiamas skaitytoja, manai, kelti seneliams pensijas, ar mažinti mokesčius?

Tai tokią Hawajuose turėjome gegužinę ir štai ką toj gegužinėj veikėme.

A. Jenkins.

1900 metais Jungtinės Amerikos valstybėse automobilių parduota 4,000, o 1955 metais 7 milijonai.

Pasauly yra 51 miestas, kuriuose gyvena daugiau nei vienas milijonas gyventojų.

Senatvė visos šalies problema

Diskutuojant senatvės pensininkų klausimą, išsiryškėjo labai įdomių daly-

Kas Savaitė

Demokratų rūpestiai

Demokratų partija taip pat nevieninga, kaip ir republikonų partija. Pastaroji turi savus McCarthy tipo konservatorius; demokratų — savus diksikratus. Ir viena ir kita partija šiomet turės pasisakyti dėl negrų integracijos. Republikonai šiuo klausimu bėdos neturės. Jie neturi savo atstovybės kongrese iš pietinių valstybių. Kitaip su demokratais, jų diksikratai yra galingi. Jų rankose yra visa eilė kongresinių komisijų (kurioms jie pirmininkauja), dažnai jų balsas turi nusveriamos reikšmės įstatymus leidžiant. Negrų klausimu jie kelia mąstą net prieš šalies aukščiausią teisumą.

O demokratams labai svarbu neprarasti negrų balsus. Tokia Chicago, pavyzdžiui, turi 700,000 negrų gyventojų. Tas pats Detroit, Clevelande ir kitur.

Jau dabar eina pasitarimai tarp taikesnių diksikratų ir Stevenson šalininkų. Norima surasti „vidurkeli“. Pasitarimuose dalyvaująs senato demokratų vadas Lyndon Johnson iš Texas valstybės.

Rojus Zigmą rehabilitavo

Mūsų valstybės departamentas paskelbė Chruščiovo kalbą, sakyta Maskvoje slaptaime komunistų partijoms su unijų pagalba apskaičiuoti tik 20%, o per visą šalį yra apie 14 milijonų, kurie jau yra pasiekę 65 ir daugiau metų, o už 20 metų (1976) jų bus jau 21 milijonas. Unijų iškovotos šios žmoniškesnės darbo ir gyvenimo sąlygos, lengviau Rodos netikėtina. Nenorė priinama medicinos pagaltum tikėti, kad taip buvo, ba unijistams ir pažanga daug žmonių daug geriau medicinos srityje žymiai jų veikėjų, daug komunistų ilgina žmonių amžių.

Mūsų šalies pramonininkai per metus laiko sumoka į apdraudos rezervus 4 bilionus dol. ir yra rezervuose susikaupę milžiniškos sumos pinigų, o už 20 metų rezervai viršins Wall Streeto biržos („New York Stock Exchange“) rezervus, kur randasi \$225 bilionai dolerių. Tai šalies ūkio veidrodys.

Senatvės pensijų rezervai auga nepaprastu spartumu, bet senelių pensijų kiekis (suma) tokiu pat spartumu neauga, pensijų pakėlimai žengia vėžio rėsią. Darbo unijos stoja už pensijų kėlimą ir amžiaus trumpinimą, vietoj 65, kad žmogus sulaukęs 60 metų, jei neturi darbo ar dėl menkos sveikatos nepajėgia dirbti, kad jam būtų mokama žmoniškam pragvenimui reikalinga pensija. O kaip tu, gerbiamas skaitytoja, manai, kelti seneliams pensijas, ar mažinti mokesčius?

A. Jenkins.

1900 metais Jungtinės Amerikos valstybėse automobilių parduota 4,000, o 1955 metais 7 milijonai.

Pasauly yra 51 miestas, kuriuose gyvena daugiau nei vienas milijonas gyventojų.

Senatvė visos šalies problema

Diskutuojant senatvės pensininkų klausimą, išsiryškėjo labai įdomių daly-

bar eina nudievinimas mi-rusio diktatoriaus. Stalinas buvo komunistų popiežius — jų saulė, jų išminties „stolyčia“. O buvęs jo bėrnas ir Ukrainos žmonių skerdikas Chruščiov laimingai išliko gyvas, sėdėjo Stalino kėdėje ir stiprindamas savo pozicijas aiškina būtas ir nebūtas Stalino šunybės. Kaip būtų, jei Nikita Chruščiov imtų plauti savo locnus marškiniais, jei Rojus Mizara pasakytų tiesą apie Angarietį-Aleksą? Ir žiopliausias Maskvos garbintojas tada suprastų, kad bolševikų diktatūros režimas yra per daug supuęs, kad jis palaikomas teroru, melu ir klaida.

Dviejų dolerių patriotizmas

Vienas newyorkietis, Ig. Kasperas, pyksta ant Chicago „Naujienu“ ir „Draugo“ kam juose buvo rašoma prieš tautininkų antanines Washington. Jo supratimu tų dienraščių redaktoriai nėra tikri lietuviai.

Kas kita su „Vienybe“. Jos redaktoriui Kasperas pasiuntė du dolerius už leidimą pagarsinti antanines ir... save.

Už tuos du dolerius Kasperas gavo „aiškiai įsitikinti“ ir kitiems pasakyti kas yra tikri lietuviai — antaninių ruošėjai!

Mano supratimu, tai grynas dviejų dolerių patriotizmas.

Unijos ir politika

Šį rudenį AFL—CIO unijų sąjungos nariam bus išsiųstinėta virš 15 milijonų lapelių (keturių puslapių). Juose eis kalba apie nacionalinius rinkimus. Lapelius ruošia Politinio švietimo komitetas.

Lapeliai bus taikomi visoms 48 valstybėms. Pavyzdžiui, New Yorko valstybės darbininkai bus informuoti apie tos valstybės kongresmenų ir senatorių teigiamą ir neigiamą veiklą. Kalifornijos ir kitų valstybių darbininkai taip pat. Kitaip sakant, bus sužymėti remtiniai ir neremtiniai kandidatai. Iš to unijų nariai galės daryti savas išvadas ir balsuoti.

Spaudoje jau girdėti balsų, kad tai yra neleistina; tai esą nesutaikoma su Taft-Hartley aktu. Komitetas atsako: o kaip su spauda? Ar ji — už pinigų ir be pinigų — nedaro tą patį?

Daro ir darys, tai kodėl unijoms nedaryti?

„Mes Atsiprašome“

Komunistų „Daily Worker“ davė būdingą editoria-lą. Reiškia didelį nepasitenkinimą, kad Chruščiovo kalbą pirma paskelbė Washingtonas, o ne Maskva. Toliau sakoma:

„Mes klydome, baisiai klydome“; mes atsiprašome už „aklą ir nekritišką laikyseną“ stalinisko režimo metu; už „žiopli ir arogantišką smerkimą tų, kurie sakė teisybę apie suniektą teisėtumą Sovietų Sąjungoje“.

Komentariai nereikalingi. Du žodžiai, kad mes buvom akli ir žioplai, pasako viską. St. Strandas

Kaina 75 Centai
Užsisakant adresuoti:
Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Mušti ar ne?

Ar mokytojai turi teisę nos?

mušt mokykloje vaikus, kurie jų neklausė ir dargi kilių vaikų motina, prieglaudus vaikus kurstė kelti triukšmą ir betvarkę? Šis klausimas yra labai svarbus ir paskutiniui laiku vis dažniau svarstomas tiek mokytojų, tiek tėvų.

Prieš porą mėnesių Detroito, Mich. buvo tėvų ir mokytojų suvažiavimas, ir mušimo (spanking) klausimas buvo jame plačiai aptartas. Daugiau kaip 90% mokytojų sutiko, kad nekuriuos vaikus mokytojai turėtų mušti, nes pasitaiko vaikų baimesnių už velniukus. Žodis, barimas, grąšinimas ir švelnesnės bausmės jiems nieko nereiškia. Grįžę namo iš mokyklos jie savo tėvams pripasakoja nebūtų dalykų apie mokytojus, o tėsybės apie save nepasako. Jeigu mokytojai turėtų teisę ipilti vaikams į kaili, tuomet tokių dalykų nebūtų.

Kiek vėliau įvyko panašus suvažiavimas Chicagoje, ir ten taip pat buvo svarstomas mušimo klausimas. Čia buvo pareikšta nuomonė, tiek mokytojų, tiek tėvų, kad vaikų mokyklose nevalia mušti, nes mušimas sukelia didelę apykantą tarp mokytojo ir mokinio. Nekurie vaikai gali pradėti keršyti, o jeigu kerštas ir nepasireiškė, kokiais blogais darbais, tai nuolatine neapykanta ir pagieža trukdo mokiniui ir mokytojai, ir bendrai normaliai jaustis tarp kitų vaikų. Bet buvo tokių, kurie palaikė mušimo reikalingumą. Pavyzdžiui, vienos privačios mokyklos (Harvard School for Boys) vedėjas sakė, kad išdykusius vaikus reikėtų bausiti, bet mokytojai jų neturėtų mušti, nežiūrėti, kad yra tokių vaikų, kurie įvaro mokytojus desperacijai. "Rogers" mokyklos vedėjas sakė, kad mokytojai turėtų atsiimti tėvų, ar šie leidžia jų vaikus mokykloje mušti, ar ne. Bėda tik, kad tėvai daugumoje nenori, kad mokytojai vaikų muštų, nežiūrėti, kiek vaikai yra išdykę. Ka

Mrs. H. J. Cummings, kurių vaikų motina, prieglaudus vaikus kurstė kelti triukšmą ir betvarkę? Šis klausimas yra labai svarbus ir paskutiniui laiku vis dažniau svarstomas tiek mokytojų, tiek tėvų.

Kita motina, ponija Gertz, turinti 7 vaikus, pasisakė, kad ji pilnai sutinka su Detroito mokyklų mokytojais, kurie pasisakė už vaikų mušimą. Anot jos, vaikams reikia disciplinos, ir mokytojai turi gauti teisę mušti vaikus, jeigu jų neklausė ir dargi daro suirutę kitų vaikų tarpe.

Chicagoje yra įstatymas, kuris draudžia mušti vaikus, nežiūrėti, kiek vaikas būtų blogas ar kiek jis mokytojai nusikalstų. Kitose valstijose tokio įstatymo nėra, todėl ir mušimo klausimas kitur nėra toks opus. Bendrai paėmus, Amerikos mokyklose neįprasta mokytojų būsčių blogas ar kiek jis mokytojai mušti. Kitose valstijose tokio įstatymo nėra, todėl ir mušimo klausimas kitur nėra toks opus.

O ką jūs manote, mielos skaitytojos? Ar mokytojai turėtų turėti teisę bausiti vaikus mušimu už didelius prasikaltimus?

Ona Kubilienė

NUSILAUŽĖ RANKĄ

E. Mikužiūtė, neseniai išrinkta SLA pildomosios tarybos išdėglojė, praeitą savaitę sunkiai susižeidė, sulaužė rankos kaulą prie peties, sutrenkė galvą. Ligonei linkime ko greičiau patuo klausimu pareškė moti-

Vienasališkas Pamokslas

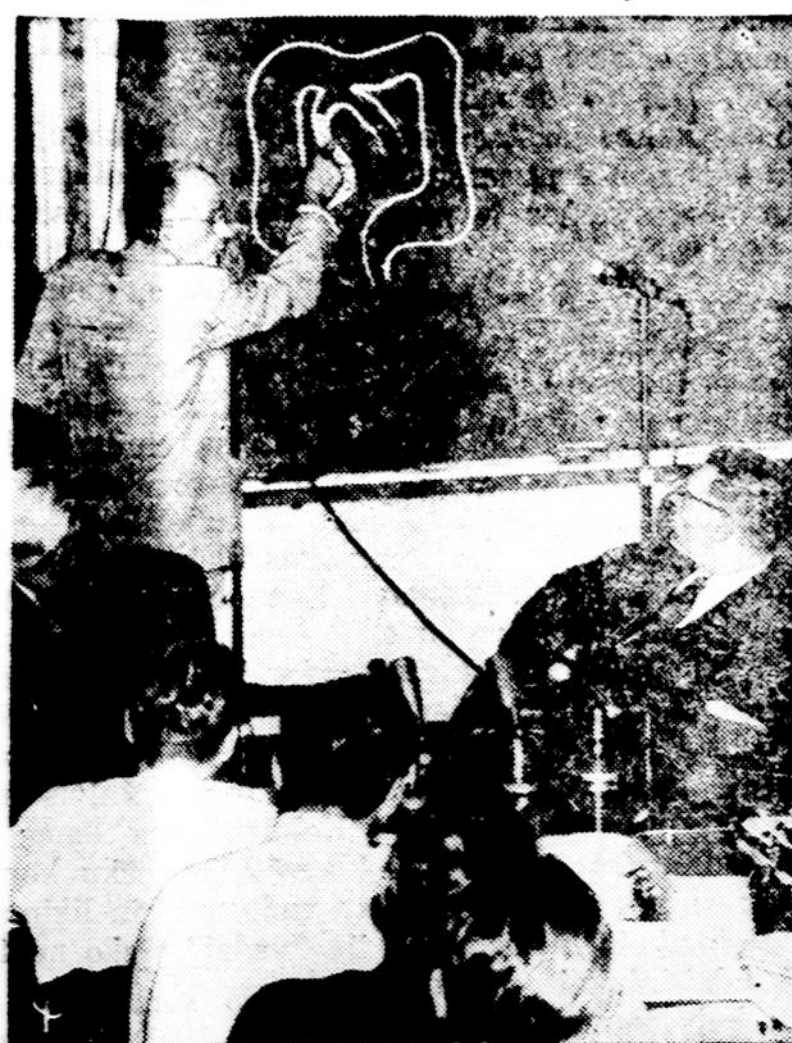
Prieš porą savaitių p. M. Pakarklienė pasakė graudų pamokslą moterims, primindama, kad jos nesilaiko per vedybas duotos priesaikos gerbti ir mylėti vyrus. Manau, kad daug vyrų su pasigerėjimu perskaitė tą pamokslą ir pagalvojo: "Aha, matot kokios jūs, moterys, netikėlės! Pačios prisipažįstat, kad nesilaikot savo pažadų...!"

Man atrodo, kad pamokslas buvo kiek prašautas pro šalį, ir štai kodėl:

P. Pakarklienė mano, kad vedybų priesaika riša tik moteris, todėl tik jos privalo daboti, ar savo pareigas vyrai gerai atlieka. Deja, ji užmiršta, kad vedybos suriša ir vyrą ir moterį, kad jie abu duoda viens kitam tam tikrus pažadus, ir abu turi jų laikytis. Vyras nėra kokias tai neprieinama būtybė, kuriai moteris turi sumokėti duoklę ir pasišalinti. Gyvendamas kartu su moterimi, vyras savo elgesiu nuolat blogai ar gerai veikia moterį ir labai dažnai moters elgesys priklauso nuo to, koks yra jos vyras, kaip jis savo pažadus laiko.

Aš neimsiu kraštutinių pavyzdžių iš suirusių šeimų, kur vyras yra nepataisomas girtuoklis, svetimoteriautojas ar panašus. Paimkime padorų vyrą, kuris nuolatos dirba, nuolatos parneša žmonai algą, negeria, nesivaiko kitų moterų. Rodos, ideališkas vyras, bet toli gražu iš arčiau pažiūrėjus taip neatrodo. Paklauskim, kaip jis vertina savo žmonos darbą? Nagi, žmonos darbas jam iš viso nereiškia nieko. Girdi, dabar tiek pigaminta visokių prietaisų, kad moteris namuose tik pirštukais spaudinėja "guzikus" ir viskas savaime pasidaro. Moters darbas jam tik "vaikiška zabova", ir ne kartą vyrai sako, kad jeigu jie galėtų pasiimti namuose, tai viską geriau ir greičiau atliktų. Tokiu savo elgesiu vyras nemato, kad jis užmuša moters norą tvarkyti namus. Kas nori dirbti darbą, kuris laikomas bereikšmiu? Labai dažnai jauna moteris po vedybų su dideliu įkarščiu puola tvarkyti namus ir gaminti valgius. Jai tai yra svarbus dalykas, bet kai vyras jos pastangų neįvertina, niekad nepagiria, niekad nepadėkoja, savaime suprantama, kad namų darbas pasidaro nemalonus. Ir kas dėl to kaltas? Moteris, ar vyras, kuris savo elgesiu užmuša moters norą rūpintis namais, kuris į namus žiūri kaip į pastogę, kur galima miegoti ir kur lietus neužlija, bet jam nesvarbu, kaip moteris tuos namus įrengia, kaip ji juos gražina ir kiek širdies įdeda į jų priežiūrą.

M. Pakarklienė sako, kad moteris turi suprasti vyrą, kad sunkioj valandoj turi jį paguosti, nuraminti ir, jei reikia, pasišalinti ir nekvaršinti jam galvos. Teisybė, vyras, kaip ir kiekvienas žmogus, turi savo sunkių ir lengvų momentų, pakilusių ir nusmukusių nuotaikų. Moteris turi mokėti prie jų prisitaikinti.

Gen. dr. Leonard Heaton, Walter Reed ligoninės viršininkas, aiškina laikraštininkams prezidento Eisenhowerio ligą. Jis pirštu rodo vietą, kuri buvo užsikimšusi. Dešinėje jo klausosi prezidento spaudos sekretorius Hagerty.

Bet juk moteris taip pat yra žmogus! Ji taip pat turi visokių pergyvenimų, ji turi nervus, ji turi jautresnį organizmą negu vyras, ji turi taip pat "pakilusių ir nusmukusių" momentų. Kaip į jos nuotaikas reaguoja vyras? Ar jis moterį suramina, paguodžia, stengiasi prablaškyti, ar, daugiausia, supyksta, kad žmonelė "nesava", ir išsina lankyti "draugų". Ir neigiamą ta iki velyvos nakties, o žmona dar daugiau nervinasi.

Tokių pavyzdžių galima būtų pririnkti daugybę, bet jie visi rodo tą patį: vyras ir moteris, gyvendami kartu, vienas į kitą veikia. Veikia savo elgesiu, žodžiais, nuotaikomis. Jeigu vyras į savo vedybines priesaikas nelabai kreipia dėmesio ir nevisuomet yra joms ištikimas, tai negalima reikalausti, kad moteris visuomet dabotų tą priesaikų, neklausdama, kur yra vyro dalis. Priesaika duoda abu, tad abu turi jos laikytis. Ir eraudūs pamokslai turi būti sakomi abiem, o ne vienai kuriai busei.

Nusivylusi

Užsakė "Keleivį" dovanų

Vcl. Jonika iš Philadelphijos, Pa., užsakė laikraštį dovanų Mrs. Angelinai Rakštis. Atlantic City. N. J.

Popiet nusikintos rožės išsilaiko 10 valandų ilgiau, negu nusikintos iš ryto, aiškina žinovai.

SONIA SUSITUOKĖ

Garsioji čiuožikė Sonia Henie, 43 metų, susituokė trečią kartą. Ši kartą su Onstad, Norvegijos turistu.

Mamytė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio proga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, labai gera! Kad visos dukrelės būtų tokios geros ir savo mamytėms užrašytų "Keleivį." Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriuje, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka "Keleivis" — ačiū, dukrelė, ačiū!"

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 4 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų mamytės per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

674 E. Broadway.

Sa. Boston 27. Mass.

J. GRUSAS

SUNKI RANKA

(Tęsinys)

—Padėk tą savo laužą—dar uždegsi,—su nelauktu blaivumu perspėjo vienas vyrų.

Januška greit pastatė šautuvą į kampa, tarp senų lentgalių ir kitokių griozdų, net užmiršdamas gaiduką užleisti.

Tuo tarpu moteriškė grobstė vietų vardus, kur turis būti jos vyras. Nudžiugę "tardytojai" griežėsi toliau kamantinėti, bet ji vėl pradėjo maišytis, pintis, pati nesuprasdama, ką kalbanti.

—Matai! Tu vėl nebežinai? ...

Ir Januška vėl puolė prie šautuvo. Šautuvą jis pagriebė už vamzdžio ir patraukė iš tarpo vinių prikalinėtų lentgalių.

Dabar atsitiko tas, ko niekas nelaukė. Šautuvas iššovė.

—Jezus Marija!

Po klaukus šūvio pasigirdo duslus, pilnas siaubo Januškos balsas. Jis viena ranka griežėsi sau už galvos, kitą, drebančią, aukštai iškėlė į orą, kaip nudžiuvusią šaką. Tokioje pozijoje keletą akimirkų suvirpėjo, susibavo ir grūvo ant žemės, dusliai, visu kūno sunkumu žnektelėdamas ant molinės aslos. Iš jo galvos ir kaklo sunkėsi kraujas.

To jie nelaukė. Jie buvo, kaip iš miego nubudę, kaip į galvą trenkti. Sustingo jie, kaip druskos stulpai. Nesuvokė, kas daryti. Tai buvo siaubo akimirka. Tačiau greitai visi puolė prie Januškos.

—Nusišovė! ...

Jiems ėmė kaisti krūtinėje, tarsi jie patys būtų peršauti, o kojos ir rankos drebėjo, kaip epušės lapai.

Peršautasis blaškė kruviną galvą ir žiopčiojo neištardamas nė žodžio.

Vyrai vis dar nežinojo, kas daryti.

—Vežkit namo! ... pagaliau suriko sužeistasis.

Bet čia nebuvo nei arklio, nei rogių, o iki namų daugiau kaip pusė kilometro. Vyrai puldinėjo, blaškėsi, kaip pirčiai užsidegus, bet nė vienas nesigriebė gelbėti sužeistą.

—Ai, ai, ai! ... Vežkite namo... ui, ui, ui ... namo! ...

Dabar nelaimingasis rėkė, kaip vidury miško.

Du vyrai lankstė po klijimą, ieškodami rogių, nors aiškiai žinojo, kad čia jų nėra.

—Reikia užrišti ... kažkuris šūktelėjo, ir visi sujudė ieškoti, su kuo galima būtų aprišti žaizdas. Bet jie jokio raiščio neturėjo. Jie visi buvo apsisvilę kailiniais, o ant kaklų turėjo storus vilnonius šalikus.

—Kunig! Parvežkit kunig! ...

Peršautasis plūdo kraujuose, blaškėsi ir šaukė. Skausmo jis nė nejautė, bet jis stovėjo prieš karštą ir blaškėsi, kaip gestanti žvakė. Vargšas, jis šaukė pagalbos nuo mirties, nuo netikėtos amžinosios mirties.

—Greičiau kunig! ... Mirsiu ... Aš mirsiu ...

Aš pakoriau Rūką!

Jis šaukė gelbėti jo sielą ir išpažino draugams nuodėmes. Draugai jam buvo—kaip skęstančiam šiaudas. Jis blaškėsi, stengėsi atsistoti ir vėl krito.

—Sakau, reikia užrišti!—vėl riktelėjo vyras, pats nežinodamas su kuo užrišti.

Štai, pastebėjo Doliebiene turint baltą skepetaitę. Puolė prie jos, norėjo nutraukti skepetaitę, kuri buvo nusmukusi ant kaklo ir stipriai dviem mazgais surišta. Drebančiomis rankomis jie negalėjo atrišti.

—Eik tamsta užrišti ... Tamsta geriau moki...—net vadindami "tamsta", pradėjo prašyti Doliebiene ir skubėjo atrišti ją laikiusias virves.

Doliebiene buvo atrišta, bet ji, nudegintomis letenomis, negalėjo paeiti. Ji tik atsirėmusi į sieną vos laikėsi ant kojų.

Eik, tamstele, eik ...

Doliebiene žengė svyrnuodama, su skausmu dėdama kojas, sustodama ir momentais visiškai nebegalėdama toliau eiti.

—Paduok batus! Matai, kad moteriškė basa negali paeiti!

Greitai atnešė batus, ir visi supuolė avėti jai kojas. Vienas priklaupęs movė jai batus, kiti prilaukė už pastų tą nukankintą moterėlę.

—Greičiau, tamstele, greičiau ...

Kiekviena sekundė buvo brangi, o moteris vos galėjo paeiti. Apautos kojos jai dar labiau gelė. Pagaliau ji priėjo, tylėdama atsiklaupė ties sužeistąją galvą, pasilenkė ir ėmė tvarstyti jo žaizdas.

Nuostabu! Ji — didelė gyvenimo praktikė — buvo atsinešusi ir raiščius žaizdoms.

Vyrai stengėsi jai patarnauti ir kaip paklusniausi vaikai pildė visus jos nurodymus.

Sužeistasis žiūrėjo į ją su didžiausia viltimi. bet nestengė nė žodžio ištarti. Tik jo sunki ranka nusviro ant moteriškos peties ...

(Pabaiga)

JOMS YRA DAUG LENGVIAU

Šitos mergaitės siuva tautines vėliavas labdaringos Moose organizacijos "vaikų namų" 45-iesiems kambariams (Moosehart, Ill.). Joms tas darbas, aišku, yra daug lengvesnis negu Betty Ross, kuri siuvo pirmąją Amerikos vėliavą, kada kraštas kovojo už savo nepriklausomybę.

